

ကညီဂ်ဝီခွဲးယာ်ကရူာ်

မၤနီၣ်မၤယါတၢ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးပုၤဂ်ဝီခွဲးယာ်လၢကီၢ်ပယီၤခိၣ်ဒုသဝီပုၤ

တၢ်ဂီၤတၢ်ဟံၣ်ဖျါ

လါဒဲးပထုဘၢၣ် ၂၆သီ, ၂၀၁၇ နံၣ်/ KHRG လံာ်ကတြၢ်နီၣ်ဂံၢ်-17-2-PS1

တၢ်ဂီၤတၢ်ဟံၣ်ဖျါလၢ တီအူ, ချၢၣ်လွံာ်ထူၣ်, ဘျးဒဲးဒီး
နူပျၢ်ယာ်ကီၢ်ရၣ်သ့ၣ်တဖၣ် : တၢ်တုၤကျဲလၢ ကီၢ်ရၣ်လွံာ်ဘျးဒဲးဒီး
သဝီဖိ အတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘျီတဖၣ်

တၢ်ဂီၤတၢ်ဟံၣ်ဖျါအံၤ ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ တၢ်တုၤကျဲ အဂ့ၢ်အကျါလၢ ဘၣ်တၢ်ဒီးန့ၢ်အီၤလၢ ကညီဂ်ဝီခွဲးယာ်ကရူာ် လီၢ်
ကဝီၤပုၤမၤတၢ်ဖိအအိၣ် လၢအဟူးဂဲၤလၢကီၢ်ရၣ်လွံာ်ဘျးဒဲးဒီး, ဝဲကီၢ်ပယီၤ မုၢ်ထီၣ်ကလံာ်ထံးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤ
ဘၣ်ယးဒီးတၢ်တုၤကျဲသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်မၤနီၣ်မၤယါအီၤစးထီၣ် ဝဲလါဒဲးဒဲးဘၢၣ် ၂၀၁၆နံၣ်, ဒီးလါမးရှး
၂၀၁၇နံၣ် အတီၢ်ပုၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်တုၤကျဲအံၤ ဘၣ်တၢ်မၤအီၤလၢ ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်, ကီၢ်ပယီၤသး ဒီးခိပနံၣ်တဖၣ်
ဘၣ်ဆၣ် ခိပနံၣ်တနီၤနီၤန့ၣ် တၢ်တသ့ၣ်ညါဘၣ် အမံၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်တုၤကျဲအံၤ မုၢ်ဝဲ တၢ်တီၢ်ဟံၣ်တခါလၢ က
မၤဂ့ၢ်ထီၣ် ထံကီၢ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီတဖၣ် ဘၣ်ဆၣ် ဝဲလၢတၢ်တုၤကျဲ ဆၢကတီၢ်လီၢ်ကဝီၤဖိ အပီၣ်ခိၣ်ကပံာ်
ဒီး တၢ်ထူၣ်တၢ်ဘိ အတၢ်ဟးဂီၤဒီးတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးအိၣ်ထီၣ်ဝဲအယီၤ သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် လၢတၢ်တုၤကျဲအံၤအဖိ
ခိၣ် အဝဲသ့ၣ်တၢ်ထံၣ်လၢ အတၢ်ဘၣ်တဖၣ် အိၣ်ထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဒီးဝဲလၢ တၢ်မၤတၢ်တုၤကျဲအခါစ့ၢ်ကီၢ် တၢ်ဒုးသ့ၣ်
ညါဆိဒီး တၢ်ထံၣ်လီၢ်တၢ်ပိၣ်သကိးဒီး သဝီဖိတအိၣ်ဝဲ ဂ့ၤဂ့ၤဘၣ်ဘၣ် ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤ တၢ်တုၤကျဲ
အံၤ ကဲထီၣ်ဝဲ တၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘျီလၢ သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တကးဒိဘၣ်အမဲာ်ညါ တၢ်တုၤကျဲအံၤ ဝဲ
လၢအဘၣ်တၢ် တုၤအီၤလၢ ကီၢ်ပယီၤသးအခါ ပီၣ်ခိၣ်ကပံာ် ဒီး တၢ်ထူၣ်တၢ်ဘိ တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး မုၢ်အိၣ်ထီၣ်
ဘၣ်ဆၣ် သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ကတီၢ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ် မ့တမ့ၢ် ယုထီၣ်ဝဲ စ့အိၣ်လိး တဘျီဝဲဘၣ် န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂီၤတၢ်ဟံၣ်ဖျါ | တီအူ, ချၢၣ်လွံာ်ထူၣ်, ဘျးဒဲးဒီး နူပျၢ်ယာ်ကီၢ်ရၣ်
(လါဒဲးဒဲးဘၢၣ်, ၂၀၁၆နံၣ် တုၤလါမးရှး, ၂၀၁၇နံၣ်)

တၢ်ဂီၤလၢ တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အီၤတဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒီးအီၤလၢ ကညီဂ်ဝီခွဲးယာ်ကရူာ် လီၢ်ကဝီၤပုၤမၤသကိးတၢ်ဝဲ
တီအူ, ချၢၣ်လွံာ်ထူၣ်, ဘျးဒဲးဒီး နူပျၢ်ယာ်ကီၢ်ရၣ် လၢအဘၣ်တၢ်န့ၣ်လိအီၤလၢ ကညီဂ်ဝီခွဲးယာ်ကရူာ်လၢ
ကမၤနီၣ်မၤယါ တၢ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးပုၤဂ်ဝီခွဲးယာ်အတၢ်အိၣ်သးတဖၣ် ဝဲလီၢ်ကဝီၤပုၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတဖၣ်အံၤလၢ

တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ် ဘၣ်တၢ် မၤဘၢအီၤ ဝဲအရှဒိၣ်ဝဲအခါ န့ၣ် လီၤ.¹ တၢ်ဂီၤ ၂၂ဘၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ် အီၤယုၣ်ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်အဂ့ၢ်အဂၤ လၢအမ့ၢ် တၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွၢ်, ဟီၣ်ကဝီၤတၢ်ဟ်ဖျါ လၢ တီအူ, ချၢၣ်လွံၣ်ထူၣ်, ဘျဲးဒဲးဒီး နူပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.²

¹ကညီဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ် KHRG န့ၣ်လိဝဲလီၢ်ကဝီၤပုၤမၤသကိးတၢ်ဖိတဖၣ်လၢ ကီၢ်ပယီၤမ့ၢ်ထီၣ်တကပၤလၢ ကမၤနီၣ်မၤယါ တၢ်မၤအၢမၤပယုၣ် တၢ်ကထီၣ်သးတဖၣ် ခီဖျိတၢ်ဟ်ဖျါတဖၣ် နီတၢ်ဟ်ပနီၣ်တၢ်အတီၤပတီၢ်တၢ်မၤအကျဲအသိးဒီး မၤဝဲတၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွၢ်တဖၣ်ဒီးသဝီဖိအဂၤတဖၣ်, ကွဲးဖျါထီၣ်ဟီၣ်ကဝီၤတၢ်ဟ်ဖျါတဖၣ်လၢဘၣ်ယးဖဲ တၢ်လီၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ညီန့ၣ်ဝဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

²တၢ်ဂီၤတၢ်ဟ်ဖျါအံၤဘၣ်တၢ်ဟ်ဖျါဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤလၢ KHRG ဝဲၤဒၢးပုၤမၤတၢ်ဖိ ဒီး ဒီးသန့ၤထီၣ်အသးလၢ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အယဲခီဖျိသးလၢ လီၢ်ကဝီၤပုၤမၤသကိးတၢ်ဖိဖဲ ဖၣ်ပုၣ်ကီၢ်ရၣ် လၢအဘၣ်တၢ်န့ၣ်လိအီၤလၢ ကမၤနီၣ်မၤယါဝဲလီၢ်ကဝီၤပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်တၢ်အိၣ်သးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ကမၤဂ့ၢ်ထီၣ် KHRG အကျိၤအကျဲတဖၣ်ဖျိဖျိဖျါဖျါ ကဂ့ၢ်ထီၣ်အဂီၢ်ဒီး ဒီးသိးကန့ၢ်အါထီၣ် တၢ်ဆဲးကျိးအတၢ်လၢခီဖျိတဖၣ် လီၤလီၤဒုၣ်ဝဲဒီး သဝီဖိလၢကီၢ်ပယီၤထးခီတကပၤအတၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်တဖၣ် ဒီးဒ် KHRG အတၢ်ပညိၣ်အိၣ်ဝဲအသိး လၢကစီၣ်ထီၣ် တၢ်ကစီၣ်လၢဒီးန့ၣ်ဘၣ် လၢပျီပူၤတဖၣ်ခဲလၢာ် ဝဲဘၣ်တၢ်မၤအီၤဒ်အကျိၤအကျဲအိၣ်ဝဲအသိးဝံၤဒီး တၢ်ကျိၣ်ထံအီၤ ဒီးတၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤ ပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်အဂၤအတၢ်ဘၣ် တၢ်ဘၢအဂီၢ်ဒီး ဘၣ်တၢ်မၤဘၢအဂ့ၢ်အကျိၤလၢအကါဒိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လံာ်ဟ်ဖျါလၢအဘျးအတၢ်အ ဂၤတဖၣ် ဘၣ်တၢ်နီၤဖးလီၤဆူတၢ်ကစီၣ် အကလုာ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲ ဒီးအနီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဘၣ်သးဖးအါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်အဂၤ လၢအဘၣ်ထွဲလိာ်သးတဖၣ်တခါစုၣ်စုၣ်အဂီၢ် ဝံသးစူၤကွၢ်ဘၣ်လၢ KHRG တၢ်ကစီၣ်သန့တက့ၢ်.

တၢ်ဂီၤလၢ တၢ်ဖိခိၣ်ခံၣ်ဘၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်န့ၢ်အိၤလၢ ကညိၣ်ဂီၢ်ဝိၣ်န့ၢ်ယၢ်ကရူၢ် လီၢ်ကဝီၤပှၤမၤတၢ်ဖိတဂၤ ဖဲလၢယနူၤအါရံၤ ၂၁သီ, ၂၀၁၇န့ၣ်, ဖဲအ---သဝီ ကလံၤစိး တကပၤ, သဲကလဲၤဒိၣ် (ရှမ်းလယ်ပြင်) ကရူၢ်, တၢ်ဘူၣ်ဟီၣ်ကဝီၤ(လိပ်သိုၣ်မြို့), ဒိၣ်ဖးခိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, တီအူကီၢ်ရှၢၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤ ငးန့ၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ ကျဲလၢ ဘၣ်တၢ်တုၤအိၤ သီသီ တဘိအဂီၤ ဒီးတၢ်ငးသ့ၣ်ညါတၢ်ပနီၣ်တခါအဂီၤ လၢ ဘၣ်တၢ်ဆဲးပနီၣ်အိၤလၢ ကီၢ်ဆၢတၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ် တၢ်တီၢ်ကျဲၤတဖုန့ၣ်လီၤ. တၢ်တုၤကျဲၤအံၤ ဘၣ်တၢ်မၤအိၤလၢ ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ် ဒီးတၢ်တုၤအိၤဖဲကညိၣ်ကီၢ်ဖဲၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢ အဘၣ်တၢ်ကွဲးဟ်ဖျါထီၣ်အိၤလၢ တၢ်ငးသ့ၣ်ညါတၢ်ပနီၣ်ပူၤ အသိး ဟီၣ်ခိၣ်ကျဲၤလၢတၢ်တခါအိၤဒီးကလၢ် (ဘံလၢ်မွဲ) တဘိအံၤ ဘၣ်တၢ်တုၤအိၤ စးထီၣ်လၢ တၢ်ဘူၣ်ဟီၣ်ကဝီၤ(လိပ်သိုၣ်မြို့) တုၤဆူ သဲကလဲၤဒိၣ် (ရှမ်းလယ်ပြင်) ဒီး ကျဲအံၤအဒုၣ်စၢၤ အအိၣ်ဝဲ (၃/၂)တၢ်, ဒီး ကျဲအံၤ တၢ်တုၤအိၤ ဖဲ၂၀၁၆-၂၀၁၇န့ၣ် အတီၢ်ပူၤ န့ၣ်လီၤ. ကျဲအဲၤအံၤ ဘၣ်တၢ်စးထီၣ်တုၤအိၤလၢ လါအိးကထိဘၣ် ၂၀၁၆န့ၣ် ဒီးတၢ်တုၤအိၤဝဲ ဖဲလၢမးရှး ၂၀၁၇န့ၣ် န့ၣ်လီၤ. စုလၢ တၢ်သူအိၤလၢ တၢ်တုၤကျဲတဘိအံၤအဂီၢ်မ့ၢ်ဝဲ (၅၆.၃၈၃) ကလီၢ်ကွဲး န့ၣ်လီၤ. တၢ်တုၤကျဲ တၢ်တီၢ်ကျဲၤ အဲၤအံၤ ဘၣ်တၢ်ဟံးမူဒါလၢ ဝုၤဘိကီၤ (ဝေဘုန်းကျော) အခိပနီၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤခံၣ်ဘၣ်အံၤ ဟ်ဖျါထီၣ်ဒၣ် လၢတီၢ်အူကီၢ်ရှၢၣ်ပူၤ တၢ်တုၤကျဲ အိၣ်ထဲလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. အယိသတးဒီး လၢတၢ်ကျဲအဲၤအံၤအယိ တၢ်ဂ့ၢ်ကိလၢ အပိာ်ထွဲထီၣ်သး လၢအဖဲကဲထီၣ်သးတဖၣ် အဂီၢ်န့ၣ် ကညိၣ်ဂီၢ်ဝိၣ်န့ၢ်ယၢ်ကရူၢ် လီၢ်ကဝီၤ ပှၤမၤတၢ်ဖိ တသံကွၢ်ဝဲ ပှၤသဝီဖိဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤလၢ တၢ်ဖိလၢခံၣ်ဘၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်န့ၢ်အိၤလၢ ကညိၣ်ဂီၢ်ဝိၣ်န့ၢ်ယၢ်ကရူၢ် လီၢ်ကဝီၤပှၤမၤတၢ်ဖိတဂၤ ဖဲလၢယနူၤအါရံၤ ၂၁သီ, ၂၀၁၇န့ၣ် ဖဲဘ---သဝီ (ကစၢ်ဖိလၢသဝီ), မ့ၢ်သလှၢ (မိတ်သလၢ) ကရူၢ်, တၢ်ဘူၣ်ဟီၣ်ကဝီၤ(လိပ်သိုၣ်မြို့), ဒိၣ်ဖးခိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, တီအူကီၢ်ရှၢၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤငးန့ၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ (ဝေဘုန်းကျော) ခိပနီၣ် တုၤကျဲ အဂီၤန့ၣ်လီၤ. ပှၤလၢအပၤ ခိပနီၣ်တဂၤအံၤ မ့ၢ်ဝဲပယီၤသးခိၣ် ကွီၤဝု လၢအမ့ၢ် လီၢ်ကဝီၤ ကမ့ၢ်သး (ဒိၣ်ဖးခိၣ် တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ် ကရူၢ်) န့ၣ်လီၤ. လၢပှၤတုၤကျဲသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ် လီၢ်ကဝီၤ ကမ့ၢ်သး (ဒိၣ်ဖးခိၣ် တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ် ကရူၢ်) သးဖိတဂၤ ဟံးန့ၢ်မူဒါလၢ အဲၤသ့ၣ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ - KHRG)

တၢ်ဂီၤလၢ တၢ်ဖိခိၣ် ခံၣ်ဘၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်န့ၢ်အိၤလၢ ကညိၣ်ဂီၢ်ဝိၣ်န့ၢ်ယၢ်ကရူၢ် လီၢ်ကဝီၤပှၤမၤတၢ်ဖိတဂၤ ဖဲလၢဒါဖဲဘၣ် ၃သီ, ၂၀၁၆န့ၣ်, လၢဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ် ချၢၣ်လွံၢ်ထူၣ်ကီၢ်ရှၢၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ် တၢ်တီၢ်ကျဲၤအိၣ်ဝဲလၢ

ကတုလဲလ်ထီၣ်ကျဲတုၤ ၃၄ခိၣ်ယီၣ် စးထီၣ်လၢ စ---သဝီတုၤ ဒ---သဝီ အသိး သဝီဖိလၢအအိၣ်လၢ ဆီမံၤလုၢ်,ယိပူၤ, ယဲကၣ်ခိၣ် ဒီး ယဲဒၢကရူၢ်သ့ၣ်တဖၣ် အဟီၣ်ခိၣ်လီၤဒီး တၢ်ထုၣ်တၢ်ဘိသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး ဟးဂီၤကွံာ်ဝဲဒၣ် အါမးန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်တုလဲၣ်ထီၣ်ကျဲအံၤ လၢသဝီဖိ ဒီး ပုၤတုကျဲ အဘၢၣ်စၢၤ တၢ်ထံၣ်လီၤတၢ်ပိၣ်သကိး တအိၣ်ဝဲဒၣ်ဘၣ်. ဝဲ ပုၤတုကျဲဖိသ့ၣ်တဖၣ် တုကျဲအံၤအခါ ကီၢ်ပယီၤသး ခိၣ်ချသးရ့ၣ် နီၣ်ဂံၢ် (၆၀) ဒီး ခိၣ်ချသးရ့ၣ် နီၣ်ဂံၢ် (၃၄၉) ဟံးန့ၣ်ဝဲ မူၤဒါလၢတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. နိဖျါလၢ တၢ်ဂီၤပူၤအသိး ခိဖျါလၢ တၢ်တုကျဲအံၤအယိ ဟီၣ်ခိၣ်လီၤသ့ၣ်တဖၣ်ဟးဂီၤကွံာ် ဒီး ပထံၣ်ဘၣ်သ့ၣ်စ့ၢ်ကိးလၢ တၢ်တုကျဲအံၤ ကဘၣ်ဒိဟးဂီၤ ဟီၣ်ခိၣ်လီၤ အိၣ်ဒီးဝဲဒၣ် န့ၣ်လီၤ. ကျဲအံၤ ဘၣ်တၢ်စးထီၣ်တုအိၤဝဲ လါနီၤဝဲဘၢၣ် ၁၆သီ, ၂၀၁၆န့ၣ် န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂီၤလၢ တၢ်ဖိလၢ ခံဘ့ၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိန့ၢ်အိၤလၢ ကညိၣ်ဝီ ခွဲးယၢ်ကရူၢ် လီၤကဝီၤ ပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤ ဝဲလါအုၣ်ဖြၢ ၆သီ, ၂၀၁၇န့ၣ်, ဝဲ ဆ---သဝီ, မုၢ်သဲးကရူၢ်, လၢဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, ချၢၣ်လွံၢ်ထုၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်, န့ၣ်လီၤ. ကီၢ်ပယီၤသး သးရ့ၣ် နီၢ်ဂံၢ် (၉၁၁) တုဝဲ ကျဲတဘိအံၤ ဝဲ မ--- သဝီဒီး ဆ---သဝီအဘၢၣ်စၢၤ ဒီးကျဲအံၤ အလဲၢ်အိၣ်ဝဲ ၄၆ခိၣ်ယီၣ် တုၤ ၅၀ခိၣ်ယီၣ် န့ၣ်လီၤ. ကျဲအံၤ ကသူဝဲလၢ သးဂ့ၢ်ဝီ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. နိသဝီသးပုၤလၢ ဆ---သဝီ, ယဲဒၢ ကရူၢ်, လၢဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, တဂၤ စံးဝဲဒၣ်အသိး “တၢ်မုၢ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်, မၤလဲၢ်ထီၣ်ကျဲဒု ခိပနံၣ်တဖၣ် ကဟဲန့ၣ်လီၤလၢ ပလီၢ်ကဝီၤပူၤလီၤ. အယိ ပဝဲသဝီဖိတဖၣ် ပဘၣ်ယိၣ်လၢ ခိပနံၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ကဟဲ ချၢၣ်ထူ, ချၢၣ်လၢၢ်န့ၣ်လီၤ. ခိပနံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် မၤတၢ်သ့ အကလုာ်ကလုာ်လီၤ. ပဘၣ်ယိၣ်စ့ၢ်ကိးလၢ အဝဲသ့ၣ်ကမၤသ့ၣ်လၢ ပလီၢ်ကဝီၤ စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. နိလဲၣ်ဂ့ၢ် နိလဲၣ်ဂ့ၢ် ပမၤတၢ်တသ့ နီတမံၤဘၣ်. သ့ဒၣ်လၢ ပဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘိတၢ်တမံၤစီၤလီၤ. အယိ ခိပနံၣ်သ့ၣ်တဖၣ် မုၢ်မၤ တၢ်ဖံးတၢ်မၤ သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဒု ပဝဲပုၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ပကသဂၢၢ်ဘၣ် တၢ်ကိတၢ်ခဲ အါမးန့ၣ်လီၤ.”

(တၢ်ဂီၤ - KHRG)

တၢ်ဂီၤလွံၤဘၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်န့ၢ်အိၤလၢ ကညိၣ်ဂ့ၢ်ဝိၣ်ခွဲးယၢ်ကရူၢ် လီၢ်ကဝီၤပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤ ဖဲလၢဖျၢၤတြုၤအါရံၤ ၁၆သီ, ၂၀၁၇နံၣ်, ဖဲ ၆---သဝီ, ကတၢၤကျိၤ ဟီၣ်ကဝီၤ, တနီၤသရံၣ်ကီၢ်ဆၣ်, ဘျံးဒဲၣ် ကီၢ်ရၣ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤဒူးန့ၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ တၢ်တုၤကျဲၤ လၢအဘၣ်တၢ်မၤအိၤလၢ လီၢ်ကဝီၤတၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ် တၢ်တိၢ်ကျဲၤတဖုၤ ဒီး ကျိၣ်စ့တၢ် ဆိၣ်ထွဲၤမၤစၢၤလၢ တၢ်တုၤကျဲၤအဂီၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ဖဲဒိဖျါလၢ ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်အအိၣ် ဘၣ်ဆၣ်စ့အံၤ ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအိၤလၢ **ဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဖျါစ့တၢ်** န့ၣ်လီၤ. ကျဲအဝဲအံၤ ဘၣ်တၢ်စးထီၣ်တုၤအိၤလၢ ၂၀၁၄နံၣ် လံၤလံၤ ဘၣ်ဆၣ် တုၤခဲအံၤ တုဲ တဝံၤဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်ပထံၣ်ဘၣ် လၢတၢ်ဂီၤတၢ်တဘျီအပူၤအသိး ပုၤတုၤကျဲၤတဖၣ် ဟံးန့ၢ်ဝဲ လၢၢ် လၢသဝီဖိ လၢအမံၤမ့ၢ် စီၤဂ---တဂၤ အဟီၣ်ခိၣ်လီၢ်ပူၤ ဒ်သိးကသုဝဲလၢ တၢ်တုၤကျဲၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢန့ၣ်အမဲၣ်ညါ အဝဲသ့ၣ်တုၤကျဲၤ အံၤ လဲၤခိၣ်ဘၣ်ဝဲ သဝီဖိတဂၤအံၤ အတခိးလီၣ်ကျိးအယိ အတခိးလီၣ်ထူၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဝဲဒၣ်အါမးန့ၣ်လီၤ. တကးဒီးဘၣ် ပုၤတုၤကျဲၤတဖၣ် ကွံၣ်လီၤလၢၢ်လၢ အရီၤဘၣ် ကျိးပူၤအယိ အရီၤဘၣ်ထူၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ကွးက့ၤဝဲ တန့ၢ် တသုလၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤတုၤကျဲၤဖိတဖၣ် ဖဲအဝဲသ့ၣ် န့ၣ်ထူးထီၣ် လၢၢ်အခါ အဝဲသ့ၣ် တယုၤန့ၢ်တၢ်ပျဲလၢ သဝီဖိ လၢအမ့ၢ် ဟီၣ်ခိၣ်ကစၢ် တဂၤအံၤ အိၣ်ဘၣ်. တကးဒီးဘၣ်အမဲၣ်ညါ ဒိဖျါလၢ အဝဲသ့ၣ် တုၤကျဲၤအဝဲအံၤအယိ ဟီၣ်ခိၣ်ကစၢ်တၢ်ထူၣ်တၢ်ဘိတဖၣ်ဟးဂီၤ ဒီးဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဘၣ်ဆၣ် တန့ၢ်ဘၣ်ဝဲ စ့အိၣ်လိးနီၤတမံၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ - KHRG)

တၢ်ဂီၤခံဘၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်န့ၢ်အိၤလၢ ကညိၣ်ဂ့ၢ်ဝိၣ်ခွဲးယၢ်ကရူၢ် လီၢ်ကဝီၤပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤ ဖဲလၢယနူၤအါရံၤ ၁၈သီ, ၂၀၁၇နံၣ်, ဖဲ ၆---သဝီ, လုၤနီးကရူၢ်, ဝီၢ်ရီၤကီၢ်ဆၣ်, နူပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤအံၤ ဒူးန့ၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ သဝီဖိလၢအမံၤမ့ၢ် ကျိၣ်န---တဂၤ အဟီၣ်ခိၣ်လီၢ် ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဝဲဒၣ် ဒိဖျါလၢတၢ်တုၤထီၣ် ကျဲလၢ သၢဖျါပူၤယၢ်-ယိၣ်သၢဖျါကျဲအံၤ အယိန့ၣ်လီၤ. တၢ်တုၤကျဲၤအံၤ လဲၤခိၣ်ဘၣ်ဝဲ ကျိၣ်န---အကျိးန့ၣ်လီၤ. ဒိဖျါလၢ ဟီၣ်ခိၣ်လၢ တၢ်န့ၣ်အိၤသ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤလၢ ထံကျိၤပူၤအယိ ပုၤတုၤကျဲၤတဖၣ် က့ၤန့ၣ်ထီၣ်ကဒါက့ၤ ဟီၣ်ခိၣ်လၢ အန့ၣ်လီၤလၢထံကျိၤပူၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ကျိၣ်န---အံၤ အဟီၣ်ခိၣ်လီၢ် မ့ၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဘၣ်ဆၣ် အဝဲတခိးန့ၢ်ဘၣ် စ့အိၣ်လိး နီၤတမံၤဘၣ်. သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဖဲဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ်လၢ “ပမ့ၢ်ပုၤသဝီဖိဘၣ်ဆၣ် ပမ့ၢ်ဒၣ် ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိလီၤ. ဘၣ်မနုၤအယိလၢ ပတတုၢ်ဘၣ် ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လဲၣ်. ဘၣ်မနုၤအယိ ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ် ဒီး KNU ခိၣ်န့ၢ်တဖၣ် တဟ်ပနီၣ် ပတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လဲၣ်.” (တၢ်ဂီၤ - KHRG)

တၢ်ဂၢၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒီးန့ၢ်အိၤလၢ ကညိၣ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရၢ် လိာ်ကဝိပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤ ဖဲလၢမးၤရှး ၁၁သိ၊ ၂၀၁၇န့ၣ်၊ ဖဲလ---သဝီ၊ ဝီၤလူကရၢ်၊ နိၣ်တကီၢ်ကီၢ်ဆၣ်၊ နူပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရှၢ်န့ၣ်လီၤ. နီၤဖျါဝဲလၢ တၢ်ဂၢၢ်ပူၤအသိး ဒိပနံၣ်လၢ တၢ်တုၤသၣ်ညါ အမံၤတဖု ဖဲမၤသဲၣ်ဖး လုတဖျါၣ်ဒီး ဘၣ်ဒိဝဲ သဝီဖိတဂၤ အဟီၣ်ခိၣ်လီၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိ ဟီၣ်ခိၣ်ကစၢ်အံၤ လုထီၣ်ဒီး မၤဝဲ ဒိပနံၣ် က့ၤတုၤကဒါန့ၢ်အိၤကျဲတဘီ နီၤတၢ်ဟ့ၣ်က့ၤ တၢ်ဘၣ်ဒီးဘၣ်ဒီး အလုၢ်အပူၤတခါအသိး ဒီး ပုၤသဝီဖိ အဂၤတဖၣ်စ့ၢ်ကိး လုၢ်ထီၣ်လုၢ်လီၤဒီးသုဝဲကျဲ ကသ့ ဒီစူၤဒီးယီၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လုထီၣ်လၢ သဝီဖိယုဝဲအံၤ ပုၤမၤလၢၢ်အခိၣ်တဂၤန့ၣ် အၢၣ်လီၤတူၢ်လီၢ် ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. နီၤတၢ်ကစီၣ်လၢ ပဒီးန့ၢ်ဘၣ်အိၤ ဖဲလၢမၤ ဟံၤဖျါထီၣ်ဝဲအသိး ဒိပနံၣ် တတုၤန့ၢ်အဝဲသ့ၣ် ကျဲဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤသဲၣ်ဖး လုတဖျါၣ်အံၤ အတၢ်တီၢ်ဟံ မ့ၢ်ဒီးသိး ကထုးထီၣ် လၢၢ်ထးအ့ၣ် လၢကတုထီၣ် က်လၢၢ် (ဘံလၢၣ်မ့ၤ) ကျဲအဂီၢ် နီၤအဝဲသ့ၣ် တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ် တၢ်တီၢ်ကျဲၤ အတၢ်ပညိၣ်တခါ အသိးန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်မၤလုဝဲအံၤအဖီခိၣ် ဒိပနံၣ်မၤဝဲ လံာ်တၢ်အၢၣ်လီၤလၢ ကမၤဝဲ တၢ်တီၢ်ကျဲၤ လၢသၢနံၣ်အတီၢ်ပူၤ ဒီးတုၤမ့ၢ် လံာ်တၢ်အၢၣ်လီၤ အနံၣ်အလၢလၢၢ်ကွံာ် ဒီး လုတဖျါၣ်အံၤ တၢ်န့ၣ်အိၤလၢၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤ တလၢၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤ ကပတုၣ်ကွံာ်ဝဲ တၢ်မၤလုဝဲအံၤန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိတဂၤ ဟံၤဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ်လၢ “ပကခိးကွၢ် တၢ်အိၣ်သးလီၤ. အဝဲသ့ၣ် (ဒိပနံၣ် ပုၤဘၣ်မ့ၤဘၣ်ဒါတဖၣ်) မ့ၢ်တတုၤန့ၣ်ပကျဲဘၣ်တခီ ပကတီၢ်ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ် ဆူခိၣ်န့ၢ်အိၣ် လၢကီၢ်ရှၢ် ပတီၢ်န့ၣ်လီၤ.” (တၢ်ဂီၤ - KHRG)

တၢ်ဂီၤလွံၤဘၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်န့ၢ်အိၤလၢ ကညိၣ်ဂ့ၢ်ဝိၣ်ခွဲးယၢ်ကရၢၢ် လီၢ်ကဝီၤပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤ ဖဲလၢယနူၤအါရံၤ ၁၉သီ၊ ၂၀၁၇န့ၣ်, ဖဲက---သဝီ, တခးကျိကရၢၢ် နိၣ်တကီၢ်ကီၢ်ဆၣ်, နူပုၤယၢ်ကီၢ်ရၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ နူးန့ၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ ကျဲတဘီလၢ ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ် တုၤလံၢ်ထီၣ်ဝဲ ဖဲ၂၀၁၇န့ၣ် အတီၢ်ပုၤ န့ၣ်လီၤ. ဒိဖျါလၢ တၢ်တုၤလံၢ်ထီၣ်ကျဲၤအယိ မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဝဲ လီၢ်ကဝီၤ သဝီဖိတဖၣ်အဟံၣ် ဒီး သဝီဖိ သ့ၣ်တဖၣ် သးတမုၢ်ဝဲဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သနၢ်ကု သဝီဖိတဖၣ် တီၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ဆူ ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်အိၣ် တဘျီဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကထီၣ်သး ဘၣ်ယးတၢ်တုၤကျဲ တၢ်တီၢ်ကျဲအံၤ အါဒၣ်တၢ်တက့ၢ် ဖဲလၢသဝီဖိတဖၣ် တူၢ်ဘၣ် တၢ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး အဝဲသ့ၣ် အဟံၣ်ခိၣ်ကပံၢ်ဒီး တၢ်ထူၣ်တၢ်ဘိအခါ အဝဲသ့ၣ် တအိၣ်ဒီး တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ် လီၤတၢ်လီၤဆဲးလၢ ကဘၣ်တီၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်ဒဲလဲၣ် န့ၣ်လီၤ. တကးဒီးဘၣ်အမဲၣ်ညါ အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်တီၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤန့ၣ် ဘၣ်ယိၣ်ဝဲလၢ တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်လၢ ကပိၣ်ထွဲထီၣ်အခံ ကအိၣ်အယိန့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ - KHRG)